اقتصاد سرآمد
سه‌شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ - شماره ۱۴۵۶

افزایش حمل و نقل دریایی تاتارستان با بنادر شمالی ایران

رئیس جمهور تاتارستان افزایش ارتباطات حمل و نقل دریایی تاتارستان با بنادر شمالی ایران خبرداد.به گزارش اقتصادسرآمد،رستم مینیخانوف در جلسه فعالان اقتصادی آذربایجان شرقی و تارتارستان در تبریز هدف از سفر به تبریز را گسترش و تقویت همکاری های اقتصادی و تجاری با ایران بخصوص استان آذربایجان شرقی عنوان کرد و گفت: به دنبال پیدا کردن چشم اندازهای جدید برای همکاری های بیشتر هستیم.مینیخانوف با اشاره به اینکه، تاتارستان و ایران دارای اشتراکات فرهنگی و تاریخی بسیار غنی است، گفت: ظرفیت بسیار خوبی در حوزه‌های مختلف ازجمله عرضه محصولات پتروشیمی، فناوری‌های پیشرفته و دانش‌بنیان، خودروسازی، کشتی‌سازی، محصولات لجستیکی، ورزش و بهداشت برای افزایش همکاری‌های بین دو کشور وجود دارد.وی ادامه داد: به دنبال افزایش ارتباطات با بنادر شمالی ایران هستیم تا محموله‌های این کشور از طریق راه دریایی به ایران و از ایران به کشورهای دیگر ارسال شود.رئیس جمهور تاتارستان تاکید کرد: تولیدات این کشور خودرو، هلیکوپتر، هواپیما، کشتی و تجهیزات الکترونیکی و اپتیکی بوده و پایه و اساس این جمهوری نفت و پتروشیمی است.همچنین نشست تخصصی صنعت و کشاورزی آذربایجان شرقی و تاتارستان با حضور مسئولان اقتصادی و فعالان بخش خصوصی دو طرف تشکیل و زمینه‌های مناسب برای همکاری‌های مشترک بررسی شد.

یک بوم‌شناس و فعال محیط زیست به اقتصادسرآمد: احیای دریاچه ارومیه شاید ۱۰۰ سال دیگر

شانسی برای احیای دریاچه ارومیه نداریم

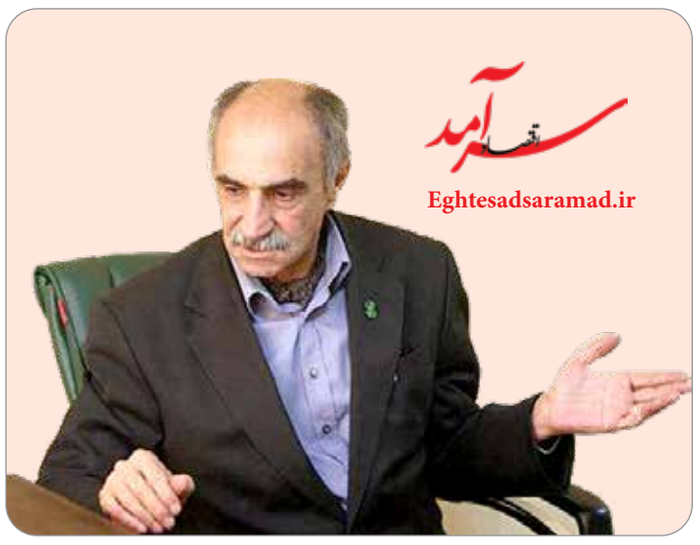

گروه دریامحور – دریاچه ارومیه دومین دریاچه آب شور در جهان است که روند خشک شدن آن از حدود نیمه دهه ۸۰ آغاز شده و در این سال‌ها علاوه بر خشکسالی، انحراف آب برای مصرف آبیاری کشاورزی در حوضه آبریز آن هم افزایش یافته و هرروز مساحت این دریاچه ;l کم و کمتر می شود و نتیجه آن خشکی ۹۵ درصدی دریاچه است. این در حالی است که مسئولان احیای این دریاچه که میلیاردها تومان بودجه کشور را به منظور رسیدگی له امور احیای آن در اختیار دارند این روزها داعیه سرحال بودن دریاچه ارومیه را دارند و می گویند سهم آب هیرمند به این دریاچه تزریق شده و حال دریاچه زیبای شمال غربی کشور رو به بهبود است اما نظر کارشناسان زبده در این باره چیز دیگری است.

به گزارش اقتصادسرآمد، طرح احیای دریاچه ارومیه، همزمان با هزینه کردهای بسیاری که در بعد سخت‌افزاری اتفاق می‌افتد، جلوی گسترش اراضی کشاورزی را نگرفته است و این روند همچنان سیر صعودی داشته است. متأسفانه همین موضوع، حجم بسیاری از منابع آبی منطقه را متاثر می‌کند. لذا باید وزارت جهاد کشاورزی به منظور جلوگیری از پیشرفت زمین‌های کشاورزی باد چاره ای بیندیشد تا آب دریاچه ارومیه صرف اموری از این دست نشود.

چنانچه دریاچه ارومیه به زندگی بازنگردد، باد لایه ای از نمک را بیشتر بر سکونتگاه های کرانه غربی حوضه آبریز دریاچه فروخواهد نشاند و شهرها و روستاهای خالی از سکنه، تصویر خیالی از روزگار پررونق بازارهای تبریز، باغشهر اسکو و دامنه‌های سرسبز سهند ایجاد خواهد کرد کارشناسان پیش‌بینی می کنند با خشک شدن دریاچه ارومیه در بهترین حالت حدود ۶ میلیون نفر از جمعیت ساکن در حاشیه این دریاچه مجبور به ترک منطقه خواهند شد. آنها هم که می مانند با بیماری‌های قلبی، ریوی و انواع سرطان ها دست و پنجه نرم خواهند کرد و این طرف نیز هزینه دیگری بر خزانه پزشکی دولت تحمیل خواهند کرد.

شانسی برای احیای دریاچه ارومیه نداریم

اسماعیل کهرم، بوم شناس و فعال محیط زیست در ایران در اینباره به روزنامه اقتصادسرآمد، گفت: با نگاهی به گذشته و با توجه به کاهش ورود آب به دریاچه ارومیه کاملا متوجه این امر خواهیم بود که ما شانسی برای احیای این دریاچه در اختیار نداریم مگر در یک صورت، آنهم بارش‌های غیر متعارفی که کمتر اتفاق می‌افتد.

رسوبات سد محکمی در برابر ورود آب به دریاچه ارومیه

وی با اشاره به منتهی شدن ۱۴ رودخانه به دریاچه ارومیه و نیاز به لایروبی آنها، افزود: گِل و رسوبات مانع از ورود آب این روخانه‌ها به دریاچه ارومیه شده چرا که رسوباتی که سالانه باید جمع اوری می‌شدند امروز به مثابه سدی از ورود آب به دریاچه ارومیه جلوگیری می کنند لذا ادعای نجات این دریاچه که اخیرا منتشر شده پایه و اساس علمی و زیربنایی ندارد.

تشکیل بی نتیجه ستاد نجات دریاچه ارومیه

وی با بیان این که بخش عظیمی از آب‌هایی که باید به دریاچه ارومیه برسد این روزها صرف امور کشاورزی در مسیر این دریاچه می‌شود، گفت: اعلام شده که رقم‌های هنگفتی به منظور نجات این دریاچه از سوی دولت اختصاص پیدا کرده اما خروجی ان تنها تشکیل « ستاد نجات دریاچه ارومیه » بوده که نه تنها کاری از پیش نبرده که رقم‌های مزبور صرف آمد و شد و حق ماموریت و پشت میز نشینی اعضای ان شده و در عمل یک لیتر آب وارد دریاچه ارومیه نشد.

چناچه خواسته باشیم به این ترتیب رفتار کنیم تا ۱۰۰ سال آینده نیز دریاچه ارومیه احیا نخواهد شد، موضوعی بود که کهرم به ان اشاره داشت و گفت: اگر یک سیستم انسانی کارامد و متعهد برای احیای دریاچه ارومیه اقدام و مدیریت کند ۱۰ تا ۱۵ سال آینده می توان امیدوار بود آب زندگی به این دریاچه برگردد.

وی تاکید داشت: چنین است دریاچه آرال در روسیه که احیای آن هزینه گزافی را به همراه داشت و این کشور آن را رها کرد تا شاید دست طبیعت بار دیگر حیات را به این دریاچه بازگرداند.

اقدامات نامناسب در گذشته و بی توجهی برخی دولت ها در برابر تغییرات اقلیمی و خشکسالی های پی در پی باعث خشکی بسیاری از دریاچه ها، تالاب ها و رودخانه های ایران طی دو دهه گذشته شده است. دریاچه ارومیه در شمال غرب کشور که یکی از شش دریاچه بزرگ نمک در کره زمین بشمار می آید مهمترین آن ها است.

این دریاچه کمتر از چند سال هشت متر از آب باقیمانده خود را از دست داده و تا مرز نابودی کامل پیش رفته است. مهمترین بنادر و سواحل آن در جنوب شرقی دریاچه «بندر رحمانلو»،«بندر دانالو» و در شمال آن «بندر شرفخانه» کاملا خشک شده و جزایر آن که زمانی میان آب بودند، به خشکی متصل شده است، به صورتی که با پای پیاده یا با خودرو می توان به آنها رسید. علیرغم تبخیر بسیار سریع به دلیل گرمای شدید هوا، هنوز در نزدیکی پل میانگذر شهید کلانتری در نزدیکی ارومیه «جزیره اسلامی» و در ساحل «کاظم داشی» در نزدیکی گوورچین قلعه در حومه سلماس باقیمانده آب دریاچه را می توان مشاهده کرد، که امکان شنا در آن نیست و در عمیق ترن بخش ها حتا تا زیر زانو هم نمی رسد. در نتیجه این خشکسالی، بخش های وسیعی از دریاچه ارومیه به کویر نمک تبدیل شده است.

برگزیده‌ها

استفاده صحیح و سالم از سواحل حق عموم مردم است

عرضه گسترده قلیان در ساحل بندرعباس قابل پذیرش نیست

معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان، گفت: اقدامات در زمینه پیشگیری و مقابله گسترش مصرف دخانیات نیازمند تغییر رویکرد است.

به گزارش اقتصاد سرآمد ،احسان کامرانی در جلسه کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت، زنان و خانواده با دستور کار طرح کنترل، پیشگیری و مقابله با مصرف دخانیات در استان، با اشاره به آثار زیانبار مصرف دخانیات و مواد مخدر در جامعه عنوان کرد: مصرف دخانیات و مواد مخدر در جامعه آثار سویی همچون از دست رفتن نیروی انسانی فعال و پویا و متلاشی شدن بنیان خانواده ها در پی دارد.وی در همین خصوص، افزود: مصرف دخانیات در جامعه آسیب های مختلف اجتماعی، اقتصادی، روانی و زیست محیطی را در پی دارد که جلوگیری از گسترش آن نیازمند تغییررویکرد ها در مقابله با پدیده مصرف مواد دخانی است.معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان؛ خاطرنشان کرد: دستگاه های اجرایی براساس قانون وظایف مهمی در پیشگیری از گسترش مصرف مواد دخانی دارند که عمل به تعهدات نیازمند پیگیری و اهتمام است.کامرانی تصریح کرد: عملکرد دستگاه های اجرایی حوزه مقابله با مصرف مواد دخانی نیازمند ارزیابی و پایش جدی است.وی گفت: پیشگیری از گسترش مصرف مواد دخانی به مراتب هزینه های مقابله و درمان آن را کاهش می دهد و عدم جدیت در مقابله با آن آثار سویی در جامعه در پی خواهد داشت.

کامرانی با تاکید بر ملموس بودن اقدامات در حوزه مقابله با مصرف مواد دخانی، تصریح کرد: آثار اقدامات پیشگیرانه و مقابله ای دستگاه های اجرایی برای جلوگیری از گسترش مصرف مواد دخانی در جامعه ملموس باشد.وی با تاکید بر ایجاد فضای مناسب جهت نشاط سالم جوانان، اظهار داشت: مهیا نمودن امکانات لازم برای تفریح سالم جوانان نقش مهمی در جلوگیری از گرایش آنها به مصرف مواد دخانیات دارد.معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان، گفت: بیکاری و تفریحات ناسالم عامل مهم گرایش جوانان به مصرف مواد دخانی و مخدر است که نیازمند اتخاذ تدابیر مناسب است.

کامرانی، خاطرنشان کرد: عرضه گسترده قلیان در ساحل بندرعباس و سایر اماکن در شهرهای ساحلی استان که زمینه ای برای گسترش مصرف مواد دخانی و مخدر است پذیرفته نیست و ضروری است دستگاه های متولی به مسئولیت خود در این زمینه جامعه عمل بپوشانند.وی افزود: استفاده صحیح و سالم از سواحل استان به ویژه ساحل بندرعباس حق عموم مردم است و عرضه گسترده قلیان در این مناطق قابل پذیرش نیست .

معاون فرماندار جاسک

عکس منتشر شده از یک کشتی، مبنای اظهار نظر در خصوص صَید نیست

خستین کشتی اقیانوس شناسی با نام کاوشگر خلیج فارس بهمن ۱۳۹۵ تحویل پژوهشگاه ملی اقیانوس شناسی و علوم جوی شد

به گزارش اقتصاد سرآمد ،معاون سیاسی امنیتی فرماندار جاسک گفت: عکسی از یک کشتی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که مایه نگرانی صیادان شده است، این تصویر نمی تواند مبنایی برای اظهار نظر باشد.حسن دوراندیش روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به نزدیک بودن زمان دریا بست، اظهار داشت: تنها، عکسی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که در توضیح آن گفته شده ویژه صید است اما شک و تردیدهای جدی در خصوص آن وجود دارد.وی ادامه داد: هیچ مستندی در خصوص این کشتی نیست و منابع و نهادهای رسمی هم هیچ گزارشی درخصوص آن نداشته‌اند، از سوی دیگر نهادهای مسوول تامین امنیت در دریا هم مراقب هستند تا شناوری از قانون تخطی نکند.وی همچنین اضافه کرد: برخی گفته‌اند این کشتی از سمت بوشهر آمده است اما اطلاعی در این خصوص وجود ندارد، همچنین زمان و مکان عکس هم دردسترس نبوده و درخصوص اصالت قرارداشتن کشتی مذکور در آب‌های جاسک تردید وجود دارد.

معاون سیاسی امنیتی فرماندار جاسک با اشاره به نگرانی هایی که برخی صیادان در خصوص صیدترال دارند، گفت: صیدترال به طور کلی ممنوع است و به هیچ شناوری اجازه تخلف و اقدام به این نوع صید داده نمی‌شود.رییس مرکز اقیانوس شناسی خلیج فارس هم به خبرنگار ایرنا گفت: عکس منتشر شده بسیار به کشتی تحقیقاتی این مرکز شباهت دارد اما چنانچه زمان تهیه عکس جدید باشد کشتی متعلق به این نهاد تحقیقاتی نیست. صمد حمزه ای توضیح داد: آخرین زمانی که کشتی تحقیقاتی اقیانوس شناسی خلیج فارس در دریای عمان حضور داشت به تیرماه باز می گردد و از آن زمان تا کنون تعمیرات دوره‌ای در مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران، ایزوایکو می گذراند.تصویری در شبکه‌های اجتماعی جاسک از یک کشتی منتشر شده که موجب نگرانی هایی از صیادی بودن آن همزمان با آغاز دریابست در بین برخی صیادان در منطقه جاسک شده است.طرح دریابست هر ساله با هدف بازسازی ذخایر آبزیان و پیشگیری از صید غیرمجاز و ایجاد فرصت برای زاد آوری آبزیان و آماده شدن صیادان برای فصل صید میگو انجام می‌شود.این طرح در سال جاری از یک تا ۱۵ مهر به اجرا گذاشته می‌شود.

افزایش تلفات فوک های خزری

کشف لاشه ۲۰ قلاده فوک خزری در سواحل مازندران تاکنون

مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران با اشاره به افزایش تلفات فوک های خزری گفت: امسال تاکنون لاشه ۲۰ قلاده فوک خزری در نوار ساحلی استان کشف شد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، عطاالله کاویان با بیان اینکه تلفات فوک‌های خزری پارسال و امسال در مقایسه با سال‌های گذشته افزایش یافته و امسال لاشه ۲۰ قلاده فوک در نوار ساحلی مازندران کشف شده است، افزود: این تلفات در محدوده سواحل استان از میانکاله در شرق مازندران تا چالوس در غرب استان اتفاق افتاد و بیشترین تلفات نیز در میانکاله و محمودآباد هر کدام با چهار مورد گزارش شده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران در خصوص دلایل تلف شدن این فوک‌ها نیز گفت: عوامل زیادی مانند وجود تورهای سرگردان صیادی، برخورد با پره‌های قایق‌های موتوری و احتمال بروز بیماری مطرح است.

کاویان ادامه داد: تلاش شد تا نمونه سالمی از لاشه فوک خزری برای گرفتن نمونه بافت و ارسال به آزمایشگاه مرجع برای یافتن دلیل تلف شدن این گونه جانوری گرفته شود، اما متأسفانه لاشه سالمی تاکنون پیدا نشده است.

وی ادامه داد: به دلیل اینکه لاشه این حیوانات چند روز بعد از تلف شدن در دریا توسط جریان‌های دریایی به سواحل می‌آید امکان نمونه برداری از بافت‌ها وجود ندارد.

مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران گفت: فرضیه دیگر در خصوص تلف شدن غیرعادی فوک‌های خزری در سال گذشته و امسال انجام مانور نظامی جمهوری آذربایجان و تأثیر فیزیکی و شیمیایی انفجارها روی این گونه جانوری است که باید طی مطالعاتی بررسی شود.

کاویان گفت: مهمترین اقدام این اداره کل گشت و پایش در نوار ساحلی و اعماق دریا برای ردیابی فوک‌های خزری است که با کمک سازمان‌های مردم نهاد انجام می‌شود.

وی افزود: انجمن امداد و نجات فوک خزری که در سواحل آشوراده فعال است اطلاعات خوبی در این زمینه دارد و گشت و پایش‌ها نیز با همکاری این سازمان مردم نهاد انجام می‌شود

شیلات

ممنوعیت صید میگوی ببری در صیدگاه بحرکان هندیجان

مدیرکل شیلات خوزستان از ممنوعیت صید میگوی ببری در صیدگاه بحرکان هندیجان همزمان با استان بوشهر ازسه شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ تا اطلاع بعدی خبر داد.به گزارش اقتصادسرآمد، فتح الله ابوعلی افزود: این اقدام هر ساله به منظور بهسازی ذخایر میگو و کاهش اثرات تخریبی تور ترال صورت می‌پذیرد و در همین راستا صدور مجوز صید میگو از سه شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۱ تا اطلاع بعدی ممنوع اعلام می‌شود.وی یادآور شد: هر گونه صید، حمل و نقل و همچنین حمل ادوات صید ترال در صیدگاه‌ها و بنادر صیادی استان خوزستان نیز از روز جمعه هفته آینده (۸مهر ماه ۱۴۰۱) ممنوع خواهد بود.ابوعلی در ادامه ذخایر آبزیان را سرمایه ملی خواند و گفت: انقراض و آسیب به هرگونه آبزی در دریا خسارات جبران ناپذیری به همراه دارد و صیادان باید قوانین صیادی و مرزهای آبی را رعایت کنند.مدیرکل شیلات خوزستان تاکید کرد: افزایش گشت‌های دریایی کنترل صید غیر مجاز، پیشگیری از بروز جرایم و کشف آنها و دستگیری متهمین و متخلفین، ثبت ورود و خروج و بازرسی شناورهای صیادی در دستور کار یگان حفاظت از منابع آبزیان استان قرار دارد.

کشف ۶۷ رأس دام قاچاق در جزیره قشم

فرمانده دریابانی قشم از توقیف دو فروند قایق تندور حامل ۶۷ رأس دام زنده قاچاق در آب‌های جزیره قشم خبر داد.

به گزارش اقتصادسرآمد، سرهنگ صفر متاجی فرمانده دریابانی قشم در تشریح این خبر اظهار داشت : مرزبانان پایگاه دریابانی قشم حین گشت‌زنی و کنترل مرزهای آبی ۲ فروند قایق تندرو حامل احشام قاچاق را مشاهده و در عملیات تعقیب و گریز آن‌ها را ناچار به توقف کردند.وی با اشاره به دستگیری ٤ قاچاقچی و توقیف ۲ فروند شناور گفت : در بازرسی از شناورهای توقیفی ٦٧ راس گوسفند کشف شد.به گفته فرمانده دریابانی قشم ارزش احشام کشف شده با احتساب شناورهای توقیفی ٦ میلیارد و ٦٨٠ میلیون ریال است.

جلسه هم اندیشی تکثیر و مولدسازی میگو برای برنامه تولید میگو سال ۱۴۰۲ در کشور

جلسه هم اندیشی تکثیر و مولدسازی میگو برای تولید سال زراعی ۱۴۰۲ در کشور در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰٦/۲۰ از ساعت ۱٤ لغایت ۱۸ به صورت حضوری با حضور معاون توسعه آبزی پروری سازمان شیلات، مدیرکل و کارشناسان دفتر امور میگو و آبزیان آب شور،معاونین و نمایندگان شیلات استان های جنوبی و گلستان، روسای کنسرسیوم تکثیرکنندگان میگوی استان های بوشهر و هرمزگان، رئیس پژوهشکده میگوی کشور، نماینده موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور،شرکت راهبری آبزیان آسیا و تعدادی از مراکز تکثیر میگوی مدعو و... در محل سالن جلسات سازمان شیلات ایران برگزار گردید.به گزارش اقتصادسرآمد، در این جلسه پس از ارائه گزارشات وضعیت تکثیر و مولدسازی میگو از سوی شیلات استان های میگو خیز و برنامه های تکثیر و مولدسازی میگو برای تولید در سال ۱٤۰۲،ارائه گزارش واردات میگو مولد و نتایج تولید از مولدین وارداتی در سال ۱٤۰۱ از سوی شرکت راهبری آبزیان آسیا،ارائه مشکلات و موانع تکثیر و مولدسازی میگو و ارائه راهکارهای مد نظر از سوی مدعوین در جلسه، معاون محترم توسعه آبزی پروری در جمع بندی موضوعات، ضمن اشاره به نقش خطیر شیلات در سیاست گذاری های کلان برای توسعه فعالیت تکثیر و مولدسازی میگو در کشور، و تشکر از مشارکت همه عزیزان در مباحث تکثیر و مولدسازی میگو،رهنمودهایی برای رفع چالش های موجود و پیگیری موضوعات تکثیر و مولدسازی میگو برای تولید سال زراعی ۱٤۰۲ بیان کرد. اهم موضوعات تاکید شده توسط معاون توسعه آبزی پروری و مدیرکل دفتر میگو و آبزیان آب شور برای سال زراعی ۱٤۰۲ به شرح ذیل جمع بندی گردید: -در صورت اشکال در واردات نهاده های تکثیر میگو نظیر طولانی شدن پروسه واردات خوراک لاروی میگو و سایر نهاده ها از مجاری رسمی، اتحادیه های تکثیر موضوع را به معاونت توسعه آبزی پروری اعلام تا مذاکرات لازم با سازمان دامپزشکی برای حل و فصل آن انجام گیرد.-معاونت های توسعه آبزی پروری شیلات استان های جنوبی و گلستان،جلسه فوری با مراکز تکثیر میگو ،تشکل های استانی تکثیر و پرورش میگو در استان های تحت ماموریت منعقد نموده و در خصوص تعداد مولدین مورد نیاز سال آتی آن استان(از منابع داخلی و وارداتی) تصمیم گیری و نتیجه را به معاونت اعلام نمایند.

نشست تشکل های ماهیان گرم آبی و سردآبی

نشست تشکل های ماهیان گرم آبی و سردآبی با حضور معاون وزیر و رئیس سازمان شیلات ایران، معاون توسعه آبزی پروری سازمان، سرپرست دفتر بهبود کیفیت، فرآوری و توسعه بازار، مدیرعامل اتحادیه تکثیر و پرورش ماهیان گرم آبی و مدیرعامل اتحادیه مرکزی تعاونی های کشاورزی ماهیان سردآبی، روز یکشنبه ۲۷ شهریور ۱٤۰۱ در سازمان شیلات ایران برگزار شد.به گزارش اقتصادسرآمد، سیدحسین حسینی در این نشست گفت: باید بازار تخصصی در شهرهای بزرگ در مکان های مستقل ایجاد شود.رئیس سازمان شیلات ایران در ادامه آمادگی کامل خود را برای رایزنی با شهرداری و استانداری های برای راه اندازی این گونه بازارها اعلام نمود.سرپرست دفتر بهبود کیفیت، فرآوری و توسعه بازار سازمان شیلات اظهار داشت: در خصوص توسعه فیزیکی مراکز عرضه آبزیان شیلات ،موظف شد با امضای تفاهم نامه هایی فی مابین سازمان شیلات و شهرداری ها و میادین تره بار کشور و ارتباط با شهرداری ها در کلان شهرها موضوع را تسهیل کند.عباس مختاری افزود: سازمان شیلات در نظر دارد به منظور فرهنگ سازی آبزی مصرفی و معرفی تولیدات نوع آورانه صنایع غذایی در محل ساختمان مرکزی شیلات یک نمایشگاه دائمی ایجاد و در معرض دید مراجعین شیلاتی قرار دهد.

فناوری شیلات

تامین امنیت غذای دریایی با فناوری ایرانی

استفاده از فناوری در صنعت شیلات و آبزی پروری می تواند زمینه ساز تامین امنیت غذایی دریایی شود و ضمن افزایش تولید و بهره وری به صیانت از ذخایر ملی کمک کند. به گزارش اقتصادسرآمد، «شیلات» یکی از صنایع مهم کشور است که به تازگی مورد توجه اکوسیستم فناوری و نوآوری قرار گرفته است. حضور شرکت‌های دانش بنیان دریایی و برنامه‌های حمایتی برای توسعه فناوری‌های دریایی و تقویت فرآیند تجاری سازی در حوزه صنایع دانش بنیان دریایی از گام‌های اولیه این حوزه محسوب می‌شود. رهبر معظم انقلاب طی یکی از سخنرانی‌ها درباره صنعت شیلات و مسئله صیادی به مسئولان و دانشگاهیان گوشزد کردند «به سهم خود برای ساخت اسکله‌های مورد نیاز و تأمین وسایل مدرن صیادی و نیز انجام کارهای تحقیقاتی در این خصوص تلاش کنند». «تحقیقات، تجهیزات مدرن و فراخواندن جامعه دانشگاهی در صنعت شیلات» از جمله کلیدواژه‌های پر اهمیت در این حوزه هستند که جامعه علم و فناوری فعال را نشانه گرفته اند. شیلات از آن جهت مورد اهمیت است که با رشد روز افزون جمعیت می‌تواند منجر به یافتن منابع جدید تغذیه‌ای شود؛ بدین واسطه مواد پروتئینی مورد نیاز بشر از طریق منابع دریایی و محیط‌های آبی تأمین خواهد شد. لذا در این راستا محققان کشورمان تلاش دارند تا با بکارگیری فناوری و نوآوری، بهره گیری از شیلات را تسهیل کنند و ضمن صیانت از ذخایر ملی، نیاز کشور به منابع تغذیه‌ای جدید را فراهم آورند.

لزوم بهره‌گیری از فناوری و نوآوری در صنعت شیلات توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری هم مورد تاکید قرار گرفته است به طوریکه شیلات حوزه‌ای بکر برای ورود فناوری و نوآوری مطرح شده و در این باره تاکید شده است که این صنعت نیاز به استفاده از فناوری و نوآوری دارد تا توسعه یابد و تاکنون شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق نیز توانسته اند محصولات خوبی در این حوزه تولید کنند.

در گزارش پیش رو قصد داریم که برخی دستاوردهای فناورانه و نوآورانه صنعت شیلات را که به تازگی در یکی از نمایشگاه‌های ایران ساخت تحت عنوان «رویداد ارائه نیازهای فناورانه صنعت شیلات» زیر نظر معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ارائه شدند را معرفی کنیم.

ساخت نخستین دستگاه تشخیص تخم سالم ماهی

یکی از موضوعات پر اهمیت برای صنعت شیلات، جداسازی ماهیان سالم از ناسالم است. تاکنون تشخیص این موضوع به واسطه انسان در مدت زمان طولانی انجام می‌شد که قطعاً با خطاهایی روبرو بود و این صنعت را با ضرر مواجه می‌کرد. اما پژوهشگران دانشگاه صنعتی شریف در یک شرکت دانش بنیان دستگاهی ساخته اند که پرسرعت تر از یک اپراتور انسانی، تخم ماهیان سالم دو چشمی را جدا می‌کند. محققان سازنده این دستگاه می‌گویند خطای این دستگاه خیلی کم و شاید حدود یک دهم درصد هم نیست.

مصطفی روغنی فارغ التحصیل رشته هوافضا گرایش سیالات دانشگاه صنعتی شریف و مدیرعامل این شرکت دانش بنیان در این باره به مهر گفت: بر اساس اعلام سازمان شیلات در کشور سالانه ۶۰۰ میلیون تخم ماهی ایجاد یا از کشورهای دیگر وارد ایران می‌شود. این تعداد تولید و واردات تخم ماهی توسط انسان و با درصد خطای بالا شمارش می‌شود و تخم‌های ناسالم از سالم جداسازی می‌شوند که برای این منظور درصدد برآمدیم دستگاهی را تولید کنیم که ضمن شمارش، این خطا را کاهش دهد.

وی گفت: دستگاه جداکننده تخم ماهی‌های چشم زده برای تفکیک تخم ماهی‌های کور (معلول) از سالم است که برای اولین بار در کشور موفق به طراحی آن شدیم. تا پیش از این، چنین تشخیصی زیر نور قرمز توسط انسان انجام می‌شد که استفاده از این دستگاه می‌تواند به کار سرعت بالایی ببخشد و خطا را کاهش دهد. سرعت دستگاه جداکننده تخم ماهی‌های چشم زده طوری است که صدهزار تخم را در ساعت شمارش می‌کند و درصد خطای آن یک دهم گزارش شده است.روغنی با بیان اینکه این دستگاه نمونه ایرانی ندارد، گفت: نمونه خارجی دستگاه جداکننده روشی متفاوت از این دستگاه ایرانی دارد؛ مهم‌ترین مزیتی که دستگاه تولیدی در این شرکت نسبت به نمونه خارجی دارد این است که از تجهیزات کمتری استفاده شده ضمن اینکه همان کار را انجام می‌دهد.وی با بیان اینکه از این دستگاه می‌توان برای شمارش و جداسازی تخم‌های سالم ٤.۵ تا ۸.۵ میلیمتر برای هر نوع ماهی استفاده کرد، گفت: نمونه خارجی دستگاه برابر با صدهزار دلار است ولی تاکنون در کشور ما مورد استفاده قرار نگرفته؛ ما توانستیم این دستگاه را با یک سوم قیمت نمونه خارجی به تولید برسانیم که این در تولید انبوه نیز بیشتر کاهش می‌یابد.

ساخت دستگاهی که با جلبک، دی اکسید کربن را به مواد کاربردی تبدیل می کند

دی اکسید کربن به عنوان اصلی ترین گاز گلخانه‌ای تهدید بزرگی برای جامعه بشری به حساب می‌آید و با افزایش حجم صنایع مختلف مقادیر بیشتری از آن به صورت روزانه وارد محیط زیست می‌شود. لذا پژوهشگران یک شرکت دانش بنیان درصدد برآمدند تا با استفاده از تکنولوژی، دستگاهی را طراحی کنند که به واسطه جلبک، این دی اکسید کربن را به مواد کاربردی تبدیل می‌کند.نوید رحمانیان مدیرعامل یک شرکت دانش بنیان در گفتگو با خبرنگار مهر اظهار داشت: هدف ما، دریافت دی اکسید کربن حاصله از کارخانه‌های صنعتی و تبدیل آن به زیست توده ارزشمند با کمک دستگاه کربن کپچر ابداعی در این شرکت است. ما توانستیم به واسطه این دستگاه، به تکنولوژی پرورش و مانیتورینگ ریز جلبک‌ها دست یابیم.

وی درباره کارکرد این دستگاه کربن کپچر گفت: ریزتوده حاصل از جذب دی اکسید کربن در دستگاه با روش‌های بهینه برداشته می‌شود و با فیلتراسیون ماده‌ای کاربردی در صنایع مختلف بدست می‌آید. این ماده می‌تواند به عنوان محصول خام اولیه در صنایع مختلفی از جمله صنایع غذایی، آرایشی بهداشتی، دارویی، دام و طیور و سوخت‌های زیستی مورد استفاده قرار بگیرد. اکنون این دستگاه مرحله پایلوت خود را طی می‌کند و قرار است به تولید نیمه صنعتی برسد.

رحمانیان با بیان اینکه دستگاه کربن کپچر نمونه داخلی و خارجی ندارد، گفت: این یک دستگاه فوتوبیوراکتور نسل پیشرفته است که برای کارخانه‌های تولید کننده دی اکسید کربن می‌تواند سودآور باشد. شرکت‌های ساختمان سازی، تولید سیمان، صنایع شیمیایی، باتری سازی، تولیدکننده برق و... می‌توانند از این دستگاه بهره ببرند.

ردیابی گله‌های تون ماهی

محققان یک شرکت دانش بنیان دیگر توانسته اند با استفاده از تکنولوژی سنجش از دور به ردیابی گله‌های تون ماهی بپردازند. از آنجایی که در صنعت شیلات، ردیابی گله‌های تون ماهی، با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای و شناسایی آنها از اهمیت بالایی برخوردار است، محققان این شرکت توانستند با سنجش از دور مناطق دارای تون ماهی را بیابند.

البته که این فناوری در شناسایی لکه‌های نفتی و تردد کشتی‌ها در صنعت دریایی را امکان پذیر می‌کند اما برای رصد ماهی‌های تون کارایی بهتری دارد. با استفاده از دستاورد این شرکت، صیادان می‌توانند مناطق را قبل از صید رصد و سپس اقدام کنند تا صید بیشتری بدست بیاورند. این شرکت تست‌ها را انجام داده و مورد استفاده صیادان قرار گرفته است.

واکسن ماهیان سردابی

یکی از محصولات دیگری که توسط محققان شرکت‌های دانش بنیان به نتیجه رسیده واکسن‌های آبزیان است. از آنجایی که اهمیت پیشگیری و کنترل بیماری‌های عفونی توسط واکسیناسیون ماهیان به عنوان بخشی از امنیت زیستی در ابزی پروری رو به فزونی است واکسن‌هایی برای واکسینه شدن آبزیان به تولید رسیده اند.به این ترتیب حیوانات واکسینه شده، خطر گسترش بیماری را کاهش داده و می‌تواند حیوانات واکسینه نشده را به علت ایمنی بالایشان، مصون نگه دارند. پیشگیری از بیماری‌ها با تکیه بر تحریک سیستم ایمنی و واکسن‌ها باعث کاهش مصرف آنتی بیوتیک ها شده و این امر باعث عدم خسارات اقتصادی شدید به مزارع پرورش ماهی می‌شود.

در گذشته واکسیناسیون تنها درباره ماهیان آزاد انجام می‌شد و این نشان از هزینه بالای واکسیناسیون بود اما امروزه با پیشرفت تکنولوژی ایمن سازی به طور فزاینده ای در غیر آزاد ماهیان استفاده می‌شود و به عنوان یک روش پیشگیرانه مورد استفاده قرار می گیرد.